

forud for vedtagelsen af reglerne om gældssanering, ikke har vist sig i praksis. Anvendelsen af reglerne om gældssanering indebærer således efter Konkursrådets opfattelse en rimelig afvejning af hensynet til de håbløst forgældede skyldnere og hensynet til kreditorerne.

Konkursrådet har på denne baggrund taget udgangspunkt i de emneområder, hvor der navnlig ud fra erfaringerne med lovens anvendelse i praksis kan være behov for nærmere at overveje lovændringer, og har på grundlag heraf udarbejdet et udkast til ændring af konkurslovens regler om gældssanering. Konkursrådet har endvidere på baggrund af tillægskommissoriet om iværksættere udarbejdet et forslag til en omfattende revision af konkurslovens kapitel 29 om gældssanering i konkurs.

Der henvises til betænkningen side 47 ff.

Justitsministeriet er enig i Konkursrådets generelle overvejelser om reglerne om gældssanering, og lovforslaget er i overensstemmelse med rådets forslag udformet således, at der ikke foretages grundlæggende ændringer af gældssaneringsinstituttet, men at der foretages en række justeringer på punkter, hvor der i praksis har vist sig at være behov for det.

4. Lovforslagets hovedindhold

4.1. Betingelserne for gældssanering

4.1.1. Gældende ret

Efter konkurslovens § 197, stk. 1, kan skifteretten på en skyldners begæring afsige kendelse om gældssanering, såfremt 1) skyldneren godtgør, at skyldneren ikke er i stand til og inden for de nærmeste år ingen udsigt har til at kunne opfylde sine gældsforpligtelser, og 2) skyldnerens forhold og omstændighederne i øvrigt taler derfor. Bestemmelsen opstiller således to betingelser for, at skifteretten kan meddele en skyldner gældssanering.

Konkursloven opstiller et særligt kvalificeret insolvensbegreb, hvorefter det påhviler skyldneren at godtgøre, at skyldneren ikke blot aktuelt er ude af stand til at betale sine kreditorer, men at der tillige ikke inden for de nærmeste år er nogen udsigt til, at skyldneren vil kunne opfylde sine gældsforpligtelser.

Det er ikke muligt at fastsætte nogen præcis grænse for, hvor kvalificeret insolvensen skal være, men skyldnerens aktiver og sandsynlige indtægter skal inden for de nærmeste år være klart utilstrækkelige til at dække skyldnerens gæld.

I forbindelse med gældssanerings sagen skal ansøgerens betalingsevne gøres op. Opgørelsen af betalingsevnen har både betydning for vurderingen af, om

den økonomiske betingelse er opfyldt, og for fastsættelsen af den procent, hvortil skyldnerens gæld efter konkurslovens § 216, stk. 1, skal nedsættes ved gældssaneringen.

En eventuel usikkerhed om skyldnerens økonomiske forhold har betydning for skifterettens vurdering af, om skyldneren kan godtgøre ikke at være i stand til og navnlig også i fremtiden ikke vil blive i stand til at opfylde sine økonomiske forpligtelser, ligesom den har betydning for, om skifteretten har et tilstrækkeligt sikkert grundlag for at tilrettelægge skyldnerens afdragsordning, dvs. størrelsen af det beløb, som skyldneren skal betale til sine kreditorer i en periode efter kendelsen om gældssanering.

Konkurslovens § 197, stk. 2, angiver, hvilke momenter der skal tages i betragtning i bedømmelsen af, om skyldnerens forhold og omstændighederne i øvrigt taler for, at der afsiges kendelse om gældssanering. Der skal herved navnlig lægges vægt på skyldnerens interesse i gældssanering, gældens alder, omstændighederne ved gældens pådragelse og hidtidige afvikling samt skyldnerens forhold under gældssanerings sagen.

Det nærmere indhold af disse momenter fremgår ikke af bestemmelsen. Det fremgår heller ikke, hvilken vægt de enkelte momenter skal have i forhold til hinanden, eller hvornår de kan føre til, at der kan afsiges kendelse om gældssanering. Der er således tale om en retlig standard, der giver skifteretten mulighed for at anlægge en skønsmæssig vurdering.

I retspraksis har der udviklet sig en række tilfælde, hvor gældssanering typisk nægtes. Disse typetilfælde, der gennemgås nærmere i betænkningen side 61 ff., er, at en gældssanering ikke vil føre til en varig forbedring af skyldnerens økonomi, at skyldneren har stiftet gæld helt frem til det tidspunkt, hvor skyldneren indgiver begæring om gældssanering, at skyldnerens gæld er opstået ved strafbart forhold, ansvarspådragende adfærd, spekulation, ved låneoptagelse til forbrug eller som gæld til det offentlige, eller at skyldneren har forsøgt at bringe sine aktiver i ly for kreditorerne eller har undladt at afdrage på gælden, selv om skyldneren havde mulighed herfor. Det vil endvidere normalt være til hinder for gældssanering, at skyldneren har uafklarede økonomiske forhold, herunder f.eks. ved arbejdsløshed eller usikkerhed om boligforhold.

Der er dog ikke tale om forhold, som fuldstændig udelukker skyldneren fra at få gældssanering. Normalt vil det i en afgørelse, der nægter at indlede gældssanerings sagen, således blive anført, at der »for tiden« ikke er udsigt til, at der vil kunne afsiges kendel-